

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Choroby wewnętrzne		Kod podmiotu	ZDE, ZWA, ZWM, ZFP, ZKA, ZKE-1, ZOL, ZDS, ZWD, ZPF-1	
Kierunek studiów		lekarski				
Profil kształcenia		praktyczny				
Poziom studiów		jednolite studia magisterskie				
Specjalność		-				
Forma studiów		stacjonarne/niestacjonarne				
Semestr studiów		V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII				
Zajęcia z zakresu nauk klinicznych niezabiegowych						
Tryb zaliczenia przedmiotu		egzamin po XII semestrze		Liczba punktów ECTS 35	Sposób ustalania oceny z przedmiotu	
Formy zajęć i inne	Liczba godzin zajęć			Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w ramach form zajęć	Waga w %	
	Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe			
Wykład	80	5	75	zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne	20	
Seminarium	120	40	80	zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne	20	
Ćwiczenia	670	275	395	zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne, obserwacja ciągła,	50	
Samokształcenie	180	180	0	przygotowanie materiałów, przygotowanie prezentacji	10	
Razem:		1050	500	550	Razem 100 %	
Kategoria efektów	Lp.	Efekty kształcenia dla modułu (przedmiotu)			Sposoby weryfikacji efektu kształcenia	Efekty kierunkowe
wiedza	1.	zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób			zaliczenie ustne lub zaliczenie pisemne	E.W1.
	2.	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań: a) chorób układu krążenia, w tym: choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdza, mięśnia serca, osierdza, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego: pierwotnego i wtórnego, nadciśnienia płucnego, b) chorób układu oddechowego, w tym: chorób dróg oddechowych, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy oskrzelowej, rozstrzenia oskrzeli, mukowiscydozy, zakażeń układu oddechowego, chorób śródmiąższowych płuc, opłucnej, śródpiersia, obturacyjnego i centralnego bezdechu sennego, niewydolności oddechowej (ostrej i przewlekłej), nowotworów układu oddechowego, c) chorób układu pokarmowego, w tym chorób: jamy ustnej, przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, trzustki, wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego, d) chorób układu wydzielania wewnętrznego, w tym chorób: podwzgórza i przysadki, tarczycy, przytarczyc, kory i rdzenia nadnerczy, jajników i jąder, a także guzów neuroendokrynnych, zespołów wielogruzołowych, różnych typów cukrzycy i zespołu metabolicznego: hipoglikemii, otyłości, dyslipidemii, e) chorób nerek i dróg moczowych, w tym: ostrych i przewlekłych niewydolności nerek, chorób kłębuszków nerkowych i śródmiąższowych nerek, torbieli nerek, kamicy			zaliczenie ustne lub zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne	E.W7.

	<p>nerkowej, zakażeń układu moczowego, nowotworów układu moczowego, w szczególności raka pęcherza moczowego i raka nerki,</p> <p>f) chorób układu krwiotwórczego, w tym: niedokrwistości, granulocytopenii i agranulocytozy, małopłytkowości, skaz krwotocznych, trombofilii, stanów bezpośredniego zagrożenia życia w hematologii, zaburzeń krwi w chorobach innych narządów;</p> <p>g) chorób reumatycznych, w tym chorób układowych tkanki łącznej, układowych zapaleń naczyń, zapaleń stawów z zajęciem kręgosłupa, chorób metabolicznych kości, w szczególności osteoporozy i choroby zwyrodnieniowej stawów, dny moczanowej</p> <p>h) chorób alergicznych, w tym anafilaksji i wstrząsu anafilaktycznego oraz obrzęku naczynioruchowego</p> <p>i) do zaburzeń wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych: stanów odwodnienia, stanów przewodnienia, zaburzeń gospodarki elektrolitowej, kwasicy i zasadowicy</p>		
3.	zna i rozumie zasady opieki interdyscyplinarnej w odniesieniu do pacjenta w podeszłym wieku;	zaliczenie ustne lub zaliczenie pismenne	E.W8.
4.	rozumie przyczyny i zna podstawowe odrębności w najczęstszych chorobach występujących u osób starszych	zaliczenie ustne lub zaliczenie pismenne	E.W9.
5.	zna i rozumie podstawowe zasady farmakoterapii chorób ludzi w podeszłym wieku	zaliczenie ustne lub zaliczenie pismenne	E.W10.
6.	zna i rozumie zagrożenia związane z hospitalizacją ludzi w podeszłym wieku	zaliczenie ustne lub zaliczenie pismenne	E.W11.
7.	zna i rozumie podstawowe zasady organizacji opieki nad osobą starszą i obciążenia opiekuna osoby starszej	zaliczenie ustne lub zaliczenie pismenne	E.W12.
8.	zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów człowieka;	zaliczenie ustne lub zaliczenie pismenne	E.W23.
9.	zna podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii	zaliczenie ustne lub zaliczenie pismenne	E.W24.
10.	zna zasady terapii skojarzonych w onkologii, algorytmy postępowania diagnostyczno-leczniczego w najczęściej występujących nowotworach człowieka	zaliczenie ustne lub zaliczenie pismenne	E.W26.
11.	zna zasady postępowania paliatywnego z pacjentem w stanie terminalnym	zaliczenie ustne lub zaliczenie pismenne	E.W28.
12.	zna zasady leczenia bólu, w tym bólu nowotworowego i przewlekłego	zaliczenie ustne lub zaliczenie pismenne	E.W29.
13.	zna rolę i metody stosowane w rehabilitacji medycznej	zaliczenie ustne lub zaliczenie pismenne	E.W31.
14.	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego oraz profilaktycznego w najczęstszych chorobach bakteryjnych, w tym w sepsie i zakażeniach szpitalnych	zaliczenie ustne lub zaliczenie pismenne	E.W32.
15.	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach dziedzicznych	zaliczenie ustne lub zaliczenie pismenne	E.W35.
16.	zna rodzaje materiałów biologicznych wykorzystywanych w	zaliczenie ustne	E.W37.

		diagnostyce laboratoryjnej oraz zasady pobierania materiału do badań		
	17.	zna i rozumie możliwości i ograniczenia badań laboratoryjnych w stanach nagłych	zaliczenie ustne lub zaliczenie pisemne	E.W39.
	18.	wymienia wskazania do wdrożenia terapii monitorowanej	zaliczenie ustne lub zaliczenie pisemne	E.W40.
umiejętności	1.	przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym	zaliczenie ustne lub zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne, obserwacja ciągła	E.U1.
	2.	przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego	zaliczenie ustne lub zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne; obserwacja ciągła	E.U3.
	3.	ocenia stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta	zaliczenie ustne, zaliczenie praktyczne	E.U7.
	4.	przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych	zaliczenie ustne lub zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne	E.U12
	5.	ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta	zaliczenie ustne, zaliczenie praktyczne	E.U13
	6.	rozpoznaje stany bezpośredniego zagrożenia życia	zaliczenie ustne zaliczenie praktyczne	E.U14.
	7.	planuje postępowania diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne	zaliczenie ustne lub zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne	E.U16.
	8.	przeprowadza analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi	zaliczenie ustne, zaliczenie praktyczne	E.U17.
	9.	proponuje indywidualizację obowiązujących wytycznych terapeutycznych oraz inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej	zaliczenie ustne lub zaliczenie pisemne zaliczenie praktyczne	E.U.18.
	10.	kwalifikuje pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego	zaliczenie ustne, zaliczenie praktyczne,	E.U20.
	11.	proponuje program rehabilitacji w najczęstszych chorobach;	zaliczenie ustne, zaliczenie praktyczne	E.U23.
	12.	interpretuje badania laboratoryjne i identyfikuje przyczyny odchyleń	zaliczenie ustne, zaliczenie	E.U24.

			praktyczne	
	13.	zna zasady leczenia żywieniowego (z uwzględnieniem żywienia dojelitowego i pozajelitowego)	zaliczenie ustne lub zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne	E.U25.
	14.	planuje postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie przenoszone drogą krwi	zaliczenie ustne lub zaliczenie pisemne	E.U26.
	15.	pobiera materiał do badań wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej	zaliczenie ustne, zaliczenie praktyczne	E.U28.
	16.	wykonuje podstawowe procedury i zabiegi lekarskie, w tym: a) pomiar temperatury ciała, pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego, b) monitorowanie parametrów życiowych przy pomocy kardiomonitora, pulsoksymetrię, c) leczenie tlenem, d) wprowadzenie rurki ustno-gardłowej, e) wstrzyknięcia dożylnie, domięśniowe i podskórne, kaniulację żył obwodowych, pobieranie obwodowej krwi żyłnej, pobieranie posiewów krwi, f) pobieranie wymazów z nosa, gardła i skóry, nakłucie jamy opłucnowej, g) cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiet i mężczyzn, zgłębnikowanie żołądka, płukanie żołądka, enemę, h) standardowy elektrokardiogram spoczynkowy wraz z interpretacją, kardiowersję elektryczną i defibrylację serca, i) proste testy paskowe i pomiar stężenia glukozy we krwi	zaliczenie ustne, zaliczenie praktyczne	E.U29.
	17.	asystuje przy przeprowadzaniu następujących procedur i zabiegów lekarskich: a) przetaczaniu preparatów krwi i krwiopochodnych, b) drenażu jamy opłucnowej, c) nakłuciu worka osierdziowego, d) nakłuciu jamy otrzewnowej f) biopsji cienkoigłowej, g) testach naskórkowych, h) próbach śródskórnych i skaryfikacyjnych oraz interpretuje ich wyniki	zaliczenie ustne, zaliczenie praktyczne	E.U30. a, b, c, d, f, g, h
	18.	interpretuje charakterystykę farmaceutyczną produktów leczniczych oraz krytycznie ocenia materiały reklamowe dotyczące leków	zaliczenie ustne, zaliczenie praktyczne	E.U31.
	19.	planuje konsultacje specjalistyczne	zaliczenie ustne, zaliczenie praktyczne	E.U32.
	20.	wdraża podstawowe postępowanie lecznicze w ostrych zatruciach	zaliczenie ustne lub zaliczenie pisemne	E.U33.
	21.	monitoruje stan chorego zatrutego substancjami chemicznymi lub lekami	zaliczenie ustne lub zaliczenie pisemne	E.U34.
	22.	rozpoznaje agonię pacjenta i stwierdza jego zgon	zaliczenie ustne	E.U.37.
	23.	prowadzi dokumentację medyczną pacjenta	zaliczenie ustne, zaliczenie praktyczne, zaliczenie pisemne	E.U38.
kompetencje społeczne	1.	potrafi nawiązać i utrzymać głęboki i pełen szacunku kontakt z chorym	obserwacja ciągła; ocena postawy i pracy studenta na zajęciach	D.U4. D.U5.

	2.	kieruje się dobrem chorego, stawiając je na pierwszym miejscu	obserwacja ciągła; ocena postawy i pracy studenta na zajęciach	
	3	przestrzega tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta	obserwacja ciągła; ocena postawy i pracy studenta na zajęciach	D.U14.
	4	posiada świadomość własnych ograniczeń i umiejętność stałego doskonalenia się	obserwacja ciągła; ocena postawy i pracy studenta na zajęciach	D.U16.

Prowadzący zajęcia

Forma zajęć	Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)	
wykład	ZWA	Prof. dr hab. n. med. Barbara Rogala Dr hab. n. med. Joanna Glück Dr hab. n. med. Radosław Gawlik Dr hab. n. med. Zenon Brzoza
	ZWM	Prof. dr hab. n. med. Aleksander Sieroń Prof. dr hab. n. med. Grzegorz Cieślar Dr hab. n. med. Aleksandra Kawczyk-Krupka Dr hab. n. med. Agata Stanek
	ZFP	Prof. dr hab. n. med. Jerzy Kozielski Prof. dr hab. n. med. Dariusz Ziara Dr hab. n. med. Dariusz Jastrzębski
	ZKA	Prof. dr hab. n. med. Ewa Nowalany-Kozielska Dr hab. n. med. Wojciech Jacheć Dr hab. n. med. Andrzej Tomasik
	ZKE-1	Prof. dr hab. n. med. Zbigniew Kalarus Prof. dr hab. n. med. Beata Średniawa Prof. dr hab. n. med. Tomasz Kukulski
	ZOL	Prof. dr hab. n. med. Lech Poloński Prof. dr hab. n. med. Mariusz Gąsior Prof. dr hab. n. med. Andrzej Lekston Dr hab. n. med. Bożena Szyguła-Jurkiewicz
	ZDS	Prof. dr hab. n. med. Krzysztof Strojek
	ZWD	Prof. dr hab. n. med. Władysław Grzeszczak Prof. dr hab. n. med. Wojciech Pluskiewicz Prof. dr hab. n. med. Janusz Gumprecht

seminaria		Dr hab. n. med. Mirosław Śnit Dr hab. n. med. Grzegorz Wystrychowski Dr hab. n. med. Joanna Żywiec
	ZPF-1	Prof. dr hab. n. med. Beata Kos-Kudła
	ZDE	Prof. dr hab. n. med. Jerzy Jarząb Prof. dr hab. n. med. Alicja Kasperska-Zajac Dr hab. n. med. Alicja Grzanka Dr hab. n. med. Andrzej Bożek Dr n. med. Agnieszka Sikora-Żydek
	ZWA	Prof. dr hab. n. med. Barbara Rogala Dr hab. n. med. Joanna Glück Dr hab. n. med. Radosław Gawlik Dr hab. n. med. Zenon Brzoza Dr n. med. Barbara Rymarczyk Dr n. med. Edyta Jura-Szołtys
	ZWM	Prof. dr hab. n. med. Aleksander Sieroń Prof. dr hab. n. med. Grzegorz Cieślar Dr hab. n. med. Aleksandra Kawczyk-Krupka Dr hab. n. med. Agata Stanek Dr n. med. Joanna Gmyrek Dr n. med. Leszek Jagodziński Dr n. med. Janina Mrowiec
	ZFP	Prof. dr hab. n. med. Jerzy Kozielski Prof. dr hab. n. med. Dariusz Ziara Dr hab. n. med. Dariusz Jastrzębski Dr n. med. Roman Rauer Lek. Michał Zieliński
	ZKA	Prof. dr hab. n. med. Ewa Nowalany – Kozielska Dr hab. n. med. Wojciech Jacheć Dr hab. n. med. Andrzej Tomasik Dr n. med. Damian Kawecki Dr n. med. Brygida Przywara-Chowaniec Dr n. med. Celina Wojciechowska Dr Beata Morawiec
	ZKE-1	Prof. dr hab. n. med. Zbigniew Kalarus Prof. dr hab. n. med. Beata Średniawa Prof. dr hab. n. med. Tomasz Kukulski Dr n. med. Piotr Chodór
	ZOL	Prof. dr hab. n. med. Lech Poloński Prof. dr hab. n. med. Mariusz Gąsior Prof. dr hab. n. med. Andrzej Lekston Dr hab. n. med. Bożena Szyguła-Jurkiewicz

		Dr n. med. Jolanta Nowak Dr n. med. Jarosław Wasilewski Dr n. med. Krzysztof Wilczek
	ZDS	Prof. dr hab. n. med. Krzysztof Strojek Dr n. med. Aleksandra Szymborska-Kajane Dr n. med. Marta Wróbel Dr n. med. Dominka Rokicka
	ZWD	Prof. dr hab. n. med. Władysław Grzeszczak Prof. dr hab. n. med. Wojciech Pluskiewicz Prof. dr hab. n. med. Janusz Gumprecht Dr hab. n. med. Mirosław Śnit Dr hab. n. med. Grzegorz Wystrychowski Dr hab. n. med. Joanna Żywiec Dr n. med. Roman Kuźniewicz Dr n. med. Beata Łacka-Gaździk Dr n. med. Katarzyna Gosek Dr n. med. Edyta Cichocka Dr n. med. Katarzyna Nabrdalik Dr n. med. Anna Markowicz
	ZPF-1	Prof. dr hab. n. med. Beata Kos-Kudła Dr n. med. Wanda Foltyn Dr n. med. Janusz Strzelczyk Dr n. med. Violetta Rosiek
ćwiczenia	ZDE	Prof. dr hab. n. med. Jerzy Jarząb Prof. dr hab. n. med. Alicja Kasperska-Zajac Dr hab. n. med. Alicja Grzanka Dr hab. n. med. Andrzej Bożek Dr n. med. Agnieszka Sikora-Żydek
	ZWA	Prof. dr hab. med. Barbara Rogala Dr hab. n. med. Joanna Glück Dr hab. n. med. Radosław Gawlik Dr hab. n. med. Zenon Brzoza Dr n. med. Barbara Rymarczyk Dr n. med. Edyta Jura-Szołtys
	ZWM	Prof. dr hab. n. med. Aleksander Sieroń Prof. dr hab. n. med. Grzegorz Cieślar Dr hab. n. med. Aleksandra Kawczyk-Krupka Dr hab. n. med. Agata Stanek Dr n. med. Joanna Gmyrek Dr n. med. Leszek Jagodziński Dr n. med. Janina Mrowiec
	ZFP	Prof. dr hab. n. med. Jerzy Kozielski

	Prof. dr hab. n .med. Dariusz Ziora Dr hab. n. med. Dariusz Jastrzębski Dr n. med. Roman Rauer Lek. Michał Zieliński
ZKA	Prof. dr hab. n. med. Ewa Nowalany – Kozielska Dr hab. n. med. Wojciech Jacheć Dr hab. n. med. Andrzej Tomasik Dr n. med. Damian Kawecki Dr n. med. Brygida Przywara-Chowaniec Dr n. med. Celina Wojciechowska Dr Beata Morawiec
ZKE-1	Prof. dr hab.n. med. Zbigniew Kalarus Prof. dr hab. n. med. Beata Średniawa Prof. dr hab. n. med. Tomasz Kukulski Dr n. med. Piotr Chodór
ZOL	Prof. dr hab. n. med. Lech Poloński Prof. dr hab. n. med. Mariusz Gąsior Prof. dr hab. n. med. Andrzej Lekston Dr hab. n. med. Bożena Szyguła-Jurkiewicz Dr n. med. Jolanta Nowak Dr n. med. Krzysztof Wilczek Dr n. med. Jarosław Wasilewski
ZDS	Prof. dr hab. n. med. Krzysztof Strojek Dr n. med. Aleksandra Szymborska-Kajane Dr n. med. Marta Wróbel Dr n. med. Dominka Rokicka
ZWD	Prof. dr hab. n. med. Władysław Grzeszczak Prof. dr hab. n. med. Wojciech Pluskiewicz Prof. dr hab n .med. Janusz Gumprecht Dr hab. n. med. Mirosław Śnit Dr hab. n. med. Grzegorz Wystrychowski Dr hab. n. med. Joanna Żywiec Dr n. med. Roman Kuźniewicz Dr n. med. Beata Łacka-Gaździk Dr n. med. Katarzyna Gosek Dr n. med. Edyta Cichocka Dr n. med. Katarzyna Nabrdalik Dr n. med. Anna Markowicz
ZPF-1	Prof. dr hab. n. med. Beata Kos-Kudła Dr n. med. Wanda Foltyn Dr n. med. Janusz Strzelczyk Dr n. med. Violetta Rosiek

Treści kształcenia

Wykład		Semestr V, VI	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna	
L.p.	Tematyka zajęć				Liczba godzin
1.	"Od objawu do rozpoznania" - podstawowe objawy chorobowe; zasady diagnostyki różnicowej				2
2.	Zasady badania podmiotowego				2
3.	Ogólne zasady prowadzenia dokumentacji medycznej				2
4.	Badanie fizykalne skóry, tkanki podskórnej, układu kostno-stawowego				2
5.	Ocena stanu odżywienia				2
6.	Badanie fizykalne węzłów chłonnych				2
7.	Badanie fizykalne głowy i szyi				2
8.	Badanie fizykalne klatki piersiowej				2
9.	Ocena układu krążenia				2
10.	Badanie fizykalne jamy brzusznej				2
11.	Podstawy badania układu nerwowego i oceny stanu psychicznego pacjenta				2
12.	Ocena stanu zagrożenia życia na przykładzie anafilaksji				2
13.	Zasady wyboru badań dodatkowych; interpretacja podstawowych wyników badań laboratoryjnych				1
Razem liczba godzin:					25

Seminarium		Semestr V, VI	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna, dyskusja	
L.p.	Tematyka zajęć				Liczba godzin
1.	Ogólne zasady badania podmiotowego i przedmiotowego				2
2.	Diagnostyka różnicowa objawów ogólnych				3
3.	Znaczenie oceny stanu ogólnego pacjenta				2
4.	Znaczenie badania skóry i tkanki podskórnej w diagnostyce różnicowej chorób wewnętrznych				3
5.	Symptomatologia chorób układu oddechowego				1
6.	Symptomatologia chorób układu krążenia				1
7.	Symptomatologia chorób układu pokarmowego				1
8.	Symptomatologia chorób układu moczowego				1
9.	Symptomatologia chorób układowych; choroby układowe tkanki łącznej - diagnostyka różnicowa				2
10.	Symptomatologia chorób alergicznych i chorób układu krwiotwórczego				1
11.	Symptomatologia stanów zagrożenia życia				2
12.	Symptomatologia wybranych chorób metabolicznych: otyłość, cukrzyca, dna moczanowa				1
13.	Zasady badania przedmiotowego układu oddechowego				2
14.	Zasady badania przedmiotowego układu sercowo-naczyniowego				2
15.	Zasady badania przedmiotowego układu pokarmowego				1
16.	Zasady badania przedmiotowego układu moczowo-płciowego				1
17.	Badanie przedmiotowe w chorobach układu krwiotwórczego				1
18.	Badanie przedmiotowe w chorobach układu nerwowego oraz układu ruchu				1
19.	Badanie stanu odżywienia				1
20.	Ocena stanu psychicznego pacjenta				1
Razem liczba godzin:					30

Ćwiczenia		Semestr V, VI	Metody dydaktyczne	Ćwiczenia praktyczne przy łóżku chorego, prezentacja przypadków	
L.p.	Tematyka zajęć				Liczba godzin
1.	Ogólne zasady badania podmiotowego i przedmiotowego				2
2.	Diagnostyka różnicowa podstawowych objawów chorobowych; dyskusja				5
3.	Ocena stanu ogólnego pacjenta				2
4.	Ocena podstawowych funkcji życiowych chorego i stanu zagrożenia życia				3
5.	Ocena stanu psychicznego pacjenta				3
6.	Ocena stanu odżywienia chorego				3
7.	Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu oddechowego				4
8.	Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu krążenia				4
9.	Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu pokarmowego				3
10.	Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu moczowego				2
11.	Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu nerwowego oraz układu ruchu				2
12.	Badanie podmiotowe i przedmiotowe skóry, tkanki podskórnej i węzłów chłonnych				4
13.	Zbieranie wywiadu lekarskiego				5
14.	Kompleksowe badanie fizykalne chorego				5
15.	Dokumentacja medyczna w praktyce - opracowanie historii choroby pacjenta				5
16.	Zlecanie i interpretacja podstawowych wyników badań laboratoryjnych				3
Razem liczba godzin:					55

Wykład		Semestr VII, VIII	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna	
L.p.	Tematyka zajęć				Liczba godzin
1.	Nowe możliwości diagnostyki obrazowej w gastroenterologii				2
2.	Choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy				2
3.	Choroby zapalne jelit				2
4.	Zespoły upośledzonego wchłaniania. IBS				2
5.	Niewydolność serca etiopatogeneza, epidemiologia				3
6.	Kardiomiopatie pierwotne				3
7.	Bakteryjne zapalenie wsierdzia				3
8.	Różnicowanie astmy od POChP				2
9.	Gruźlica; gruźlica płuc				2
10.	Zakażenia dolnych dróg oddechowych				2
11.	Nowotwory układu oddechowego				2
Razem liczba godzin:					25

Seminarium	Semestr VII, VIII	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna
L.p.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Choroby jamy ustnej i przełyku.		1
2.	Odrębności kliniczne chorób jelit u osób starszych..		1
3.	Ostre i przewlekłe choroby wątroby		2
4.	Choroby dróg żółciowych		1
5.	Choroby trzustki		2
6.	Nowotwory górnego odcinka przewodu pokarmowego		2
7.	Nowotwory dolnego odcinka przewodu pokarmowego		2
8.	Badanie EKG w codziennej praktyce		1
9.	Badanie UKG w codziennej praktyce kardiologicznej		1
10.	Przewlekła niewydolność serca skurczowa i rozkurczowa; patogeneza, rozpoznanie, leczenie		1
11.	Zapalenie mięśnia sercowego, wsierdzia i osierdzia		1

12.	Kardiomiopatia rozstrzeniowa	1
13.	Najczęstsze objawy chorób układu oddechowego: duszność, kaszel, krwioplucie - diagnostyka różnicowa	1
14.	Badania czynnościowe w chorobach układu oddechowego (spirometria, gazometria, dyfuzja, testy wysiłkowe)	1
15.	Choroby obturacyjne płuc – POChP, astma, mukowiscydoza	2
16.	Niewydolność oddechowa ostra i przewlekła; nieinwazyjna wentylacja	2
17.	Choroby śródpiersia i choroby opłucnej (różnicowanie)	1
18.	Choroby śródmiąższowe płuc	1
19.	Zapalenia szpitalne i pozaszpitalne płuc	1
Razem liczba godzin:		25

Ćwiczenia		Semestr VII, VIII	Metody dydaktyczne	Zajęcia praktyczne przy łóżku chorego, w pracowniach diagnostycznych, Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Choroby przełyku			1
2.	Choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy			2
3.	Choroby jelita cienkiego. IBS			1
4.	Zespoły upośledzonego wchłaniania jelitowego			2
5.	Choroby jelita grubego			2
6.	Choroby dróg żółciowych			2
7.	Choroby trzustki			2
8.	Nowotwory górnego odcinka przewodu pokarmowego.			2
9.	Nowotwory dolnego odcinka przewodu pokarmowego.			2
10.	Otyłość; zespół metaboliczny; stany przedcukrzycowe - prezentacja przypadków			2
11.	Zasady diagnostyki zaburzeń węglowodanowych: hiperglikemii, hipoglikemii			1
12.	Oznaczanie glikemii za pomocą glukometru i zasady prowadzenia samokontroli cukrzycy.			1
13.	Zasady insulinoterapii; obsługa piór, praktyczne demonstracje wstrzyknięć insuliny. Ustalenie i modyfikacja dawek insuliny – ćwiczenia w oparciu o przypadki kliniczne.			2
14.	Zasady diagnostyki późnych powikłań cukrzycy. Badanie neurologiczne stóp, jako diagnostyka polineuropatii cukrzycowej.			1
15.	Diagnostyka różnicowa chorób układu oddechowego w praktyce - prezentacja przypadków			2
16.	Znaczenie narażenia zawodowego, stosowanych leków w etiopatogenezie objawów/ chorób układu oddechowego - prezentacja przypadków			1
17.	Ustalenie wskazań i kwalifikacja chorych do badań dodatkowych układu oddechowego (badania radiologiczne, czynnościowe, diagnostyka inwazyjna)			2
18..	Interpretacja badań dodatkowych układu oddechowego (spirometria, gazometria, pulsoksymetria, testy wysiłkowe, badania radiologiczne)			2
19.	Asystowanie przy badaniu bronchoskopowym (biopsja oskrzeli, BAL, EBUS, pobieranie popłuczyn)			1
20.	Płyn w jamie opłucnowej - diagnostyka różnicowa; asystowanie przy punkcji opłucnej, USG opłucnej, wykrywanie płynu, interpretacja badań biochemicznych i cytologicznych płynu			1
21.	Interpretacja odczynu tuberkulinowego, testów IGRA, diagnostyka bakteriologiczna gruźlicy – przegląd metod diagnostycznych w laboratorium mykobakteriologicznym			1
22.	EKG - zapis prawidłowy vs. najczęstsze patologie; prezentacja przypadków			2
23.	Przewlekła niewydolność serca – badanie chorych, interpretacja wyników badań dodatkowych, diagnostyka różnicowa, ustalenie planu leczenia			2
24.	Przewlekła choroba niedokrwienna serca - badanie chorych, interpretacja wyników badań dodatkowych, diagnostyka różnicowa, ustalenie planu leczenia			2
25.	Nadciśnienie płucne pierwotne i wtórne - badanie chorych, interpretacja wyników badań dodatkowych, diagnostyka różnicowa, ustalenie planu leczenia			2
26.	Pacjent z chorobą mięśnia sercowego (kardiomiopatia przerostowa, restrykcyjna i rozstrzeniowa) - badanie chorych, interpretacja wyników badań dodatkowych, diagnostyka różnicowa, ustalenie planu leczenia			2
27.	Choroby wsierdza (zapalenie, włóknienie) oraz osierdza - badanie chorych, interpretacja wyników badań dodatkowych, diagnostyka różnicowa, ustalenie planu leczenia			2
28.	Zapalenia mięśnia sercowego - badanie chorych, interpretacja wyników badań dodatkowych,			1

	diagnostyka różnicowa, ustalenie planu leczenia	
29.	Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej – ćwiczenia praktyczne: obsługa defibrylatora i AED, zakładanie rurki ustno-gardłowej, intubacja, zakładanie maski krtaniowej, prowadzenie RKO, kaniulacja żył i tętnic obwodowych, nakłucie osierdzia, nakłucie opłucnej	4
Razem liczba godzin:		50

Wykład		Semestr IX, X	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Nadkomorowe zaburzenia rytmu – przyczyny, diagnostyka i leczenie			2
2.	Komorowe zaburzenia rytmu serca – przyczyny, diagnostyka i leczenie			2
3.	Stan przedcukrzycowy - diagnostyka i leczenie			2
4.	Insulinoterapia w cukrzycy. Miejsce insulin analogowych w terapii cukrzycy			3
5.	Stany zagrożenia życia w endokrynologii			2
6.	Steroidoterapia - wskazania, przeciwwskazania, powikłania			1
7.	Postępowanie u chorych z ostrą i przewlekłą niewydolnością serca. Krańcowa niewydolność serca – stratyfikacja ryzyka, kwalifikacja do mechanicznego wspomagania krążenia i transplantacji serca.			2
8.	Układowe zapalenia naczyń (ziarniniakowatość Wegenera, mikroskopowe zapalenie naczyń, zespół Churga Straussa, guzkowe zapalenie tętnic, choroba Kawasaki)			2
9.	Ostre zespoły wieńcowe – podział, rozpoznawanie i leczenie (zachowawcze i interwencyjne). Powikłania ostrych zespołów wieńcowych (wstrząs kardiogeny, obrzęk płuc, pęknięcie wolnej ściany lewej komory, pęknięcie przegrody międzykomorowej, tamponada serca, ostra niedomykalność zastawki mitralnej)			2
10.	Ostra i przewlekła zatorowość płucna – obraz kliniczny, metody diagnostyczne, leczenie farmakologiczne i interwencyjne			1
11.	Diagnostyka różnicowa krwimoczu i białkomoczu. Kłębuszkowe zapalenia nerek - zasady diagnostyki i terapii.			2
12.	Leczenie nerkozastępcze – optymalizacja wyboru metody leczenia: hemodializoterapia, dializa otrzewnowa, transplantacja nerki			2
13.	Cukrzyca typu LADA Cukrzyca typu MODY.			2
Razem liczba godzin:				25

Seminarium	Semestr IX, X	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna, dyskusja
L.p.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Cukrzyca i ciąża - zasady rozpoznania, leczenia, samokontroli, optymalizacja wyrównania metabolicznego		1
2.	Cukrzyca u osób w wieku podeszłym - klinika, zasady terapii, kryteria wyrównania		1
3.	Powikłania późne cukrzycy - prezentacja przypadków klinicznych		2
4.	Powikłania ostre cukrzycy - prezentacja przypadków klinicznych		2
5.	Otyłość - epidemia XXI wieku; epidemiologia, profilaktyka i leczenie		1
6.	Trudności diagnostyczno-terapeutyczne w endokrynologii – omówienie przypadków klinicznych.		2
7.	Najczęstsze wrodzone wady serca – rozpoznanie i leczenie. Wskazania do zabiegu kardiochirurgicznego		1
8.	Najczęstsze nabyte wady serca: zwężenie i niedomykalność aortalna, zwężenie i niedomykalność mitralna – rozpoznanie i leczenie. Infekcyjne zapalenie wsierdzia		2
9.	Ostry zator płucny , ostra tamponada serca		1
10.	Rozpoznawanie i leczenie zaawansowanych zaburzeń rytmu i przewodnictwa, burza elektryczna		1
11.	Ostry ból w klatce piersiowej – przyczyny i diagnostyka różnicowa		1
12.	Nadciśnienie tętnicze pierwotne i wtórne – epidemiologia, obraz kliniczny, postępowanie i leczenie.		2
13.	Choroby naczyń tętniczych i żylnych: żylna choroba zakrzepowo-zatorowa, zatorowość płucna, tętniak aorty i rozwarstwienie aorty – obraz kliniczny, metody diagnostyczne, leczenie farmakologiczne i interwencyjne.		2
14.	Choroby układu moczowego: epidemiologia chorób nerek, podstawowe objawy kliniczne i		

	diagnostyka. Rozpoznawanie oraz leczenie pierwotnych i wtórnych kłębuszkowych zapaleń nerek. Zakażenia układu moczowego, kamica moczowa, torbiele i torbielowatość nerek, nowotwory nerek	2
15.	Ostra i przewlekła niewydolność nerek. Leczenie zachowawcze i nerkozastępcze: dializoterapia, transplantacja nerki.	2
16.	Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej oraz kwasowo-zasadowej – objawy, rozpoznawanie, monitorowanie i leczenie.	2
Razem liczba godzin:		25

Ćwiczenia	Semestr IX, X	Metody dydaktyczne	Prezentacja przypadków i badań diagnostycznych, ćwiczenia z fantomem
L.p.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Chory z cukrzycą - wywiad, badanie fizykalne, ocena badań dodatkowych, propozycja schematu leczenia - ćwiczenia praktyczne na salach chorych		2
2.	Insulinoterapia- zasady modyfikacji schematów i dawek		3
3.	Zaburzenia czynności układu podwzgórzowo-przysadkowego: Niedoczynność przysadki. Nadczynność przysadki (hiperprolaktynemia, akromegalia i gigantyzm, ACTH-zależny zespół Cushinga). Diagnostyka hormonalna i obrazowa w/w schorzeń.		3
4.	Choroby tarczycy i przytarczyc: Niedoczynność i nadczynność tarczycy. Niedoczynność i nadczynność przytarczyc. Diagnostyka hormonalna i obrazowa w/w schorzeń.		3
5.	Zaburzenia osi przysadkowo-nadnerczowej i przysadkowo-gonadalnej: Zespół Cushinga. Zespół Conna. Niedoczynność kory nadnerczy. Guzy nadnerczy. Hiperandrogenizm pochodzenia jajnikowego i nadnerczowego. Diagnostyka hormonalna i obrazowa w/w schorzeń.		3
6.	Guzy neuroendokrynne		2
7.	Osluchiwanie pacjentów z wadą mitralną i aortalną serca.		2
8.	Osluchiwanie pacjentów z wadą trójdzielną i wadami wrodzonymi serca.		2
9.	Proces diagnostyczny i terapeutyczny w wadach serca. Zasady profilaktyki bakteryjnego zapalenia serca.		2
10.	Niewydolność serca - objawy, rozpoznanie, określenie stopnia zaawansowania, diagnostyka		1
11.	Elektroterapia i ablacja w niewydolności serca.		1
12.	Chory z bólem w klatce piersiowej – diagnostyka różnicowa		2
13.	Chory ze stabilną chorobą wieńcową		1
14.	Postępowanie u chorego z ostrym zespołem wieńcowym – ćwiczenia na oddziale intensywnej opieki kardiologicznej i w pracowni hemodynamiki		2
15.	Chory po zabiegu chirurgicznej rewaskularyzacji mięśnia sercowego		1
16.	Chory z nadciśnieniem tętniczym – różnicowanie n. pierwotnego i wtórnego, badania diagnostyczne, leczenie		2
17.	Chory po zabiegu przeszłokornej lub chirurgicznej implantacji zastawki serca		1
18.	Chory z przewlekłą niewydolnością serca - zasady terapii zachowawczej		2
19.	Chory z przewlekłą niewydolnością serca - leczenie nefarmakologiczne niewydolności serca: interwencje przeszłokorne poprawiające ukrwienie mięśnia sercowego, przeszłokorne metody wspomagania lewej komory.		1
20.	Interpretacja spoczynkowego i wysiłkowego badania elektrokardiograficznego; prezentacja przypadków; ćwiczenia praktyczne		3
21.	Postępowanie u chorego z ostrą i przewlekłą zatorowością płucną – prezentacja przypadków, ćwiczenia praktyczne na salach chorych		2
22.	Choroby nerek: objawy kliniczne, diagnostyka, leczenie - pierwotne i wtórne kłębuszkowe zapalenia nerek - śródmiąższowe choroby nerek, zakażenia układu moczowego - kamica moczowa, torbiele i torbielowatość nerek - nowotwory nerek, rak nerki		3
23.	Ostra i przewlekła niewydolność nerek - wybór metody leczenia - postępowanie zachowawcze vs.- leczenie nerkozastępcze:		3

	dializoterapia (hemodializa, dializa otrzewnowa), transplantacja nerki; wskazania, przeciwwskazania i objawy uboczne ww. terapii - zasady i rola terapii monitorowanej	
24.	Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej oraz kwasowo-zasadowej - odwodnienie/przewodnienie - kwasice/zasadowice oddechowe i metaboliczne - objawy, przyczyny, zasady rozpoznawania, leczenie, zasady monitorowania	3
Razem liczba godzin:		50

Ćwiczenia	Semestr XI, XII	Metody dydaktyczne	Prezentacja przypadków i badań diagnostycznych, ćwiczenia z fantomem	Liczba godzin
L.p.	Tematyka zajęć			
1.	Zasady uzyskiwania zgody pacjenta na leczenie, wykonanie zabiegów diagnostycznych i terapeutycznych w świetle przepisów prawa. Tajemnica lekarska			1
2.	Zasady prowadzenia dokumentacji lekarskiej			3
3.	Zasady stosowania leków zgodnie ze wskazaniami rejestracyjnymi			2
4.	Politerapia - ryzyko interakcji lekowych; optymalizacja terapii			2
5.	Przykładowe działania niepożądane podstawowych grup leków; wskazania do indywidualizacji terapii			3
6.	Wskazania do wdrożenia terapii monitorowanej			2
7.	Zasady opieki interdyscyplinarnej w odniesieniu do pacjenta w podeszłym wieku			2
8.	Zasady terapii osób w wieku podeszłym; prezentacja przypadków; ćwiczenia praktyczne			3
9.	Wielochorobowość i niesamodzielność jako problemy osób w wieku podeszłym - wskazania do hospitalizacji, opieki rodziny, pielęgniarstwa środowiskowego, pobytu w zakładzie Opiekuńczo-Lecznym, Oddziale dla Przewlekłe Chorych			2
10.	Wczesna wykrywalność nowotworów; znaczenie badań przesiewowych, markery nowotworowe			3
11.	Zasady terapii skojarzonych w onkologii; leczenie wspomagające (dieta, rehabilitacja, leczenie przeciwbólowe)			2
12.	Zasady postępowania paliatywnego z pacjentem w stanie terminalnym			2
13.	Zasady leczenia bólu ostrego i przewlekłego			2
14.	Ocena stanu zagrożenia życia; rola terapii monitorowanej			3
15.	Zasady kwalifikacji pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego			2
16.	Objawy agonii pacjenta, kryteria śmierci, zasady stwierdzania zgonu			2
17.	Znaczenie i metody rehabilitacji medycznej w chorobach układu krążenia, układu oddechowego, układu kostno-stawowego, osteoporozie			2
18.	Wybrane choroby śródpiersia - objawy, diagnostyka nieinwazyjna i inwazyjna			2
19.	Gruźlica płuc			2
20.	Rozstrzenia oskrzeli - objawy, diagnostyka, powikłania późne, terapia, rola rehabilitacji oddechowej			2
21.	Leczenie spazmu oskrzeli - rola terapii wziewnej; praktyczna obsługa inhalatora, turbuhalera, nebulizatora			2
22.	Diagnostyka różnicowa płynu w jamie opłucnowej- wskazania do nakłucia i drenażu jamy opłucnowej; analiza płynu, interpretacja wyników			2
23.	Tlenoterapia - wskazania, zasady terapii, monitorowanie, objawy uboczne. Domowa terapia tlenem.			1
24.	Chory z dusznością – diagnostyka różnicowa			3
25.	Bezdech senny - objawy, diagnostyka, różnicowanie, następstwa wielonarządowe, leczenie			2
26.	Zasady pobierania materiału na badania dodatkowe m.in. do badań bakteriologicznych			2
27.	Zasady monitorowania stanu chorego: ocena bilansu płynowego, temperatury, ciśnienia tętniczego, akcji serca, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji krwi			3
28.	Wskazania do zgłębnikowania żołądka, płukania żołądka, wykonania enemy - ćwiczenia praktyczne w Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej			2
29.	Otyłość - zasady terapii, znaczenie leczenia bariatrycznego; prezentacja przypadków			2
30.	Cukrzyca - nowe grupy leków hipoglikemizujących			3
31.	Cukrzyca - powikłania mikro- i makroangiopatyczne; zasady rozpoznania, postępowanie zachowawcze, kwalifikacja do leczenia specjalistycznego (okulista, chirurg, ortopeda, kardiolog, neurolog, nefrolog), monitorowanie efektów terapii			3
32.	Stopa cukrzycowa, owrzodzenia żyłne, odleżyny - różnicowanie, zasady profilaktyki			2
33.	Optymalizacja intensywnej insulinoaterapii - obliczanie wymienników węglowodanowych i			3

	białkowo-tłuszczowych; indeks glikemiczny, kaloryczność posiłków	
34.	Cukrzyca - zasady samokontroli i monitorowania efektów leczenia , praktyczne stosowanie glukometru, peny z insuliną, pompy insulinowej	3
35.	Powikłania późne cukrzycy - śpiączka hiperosmolarna	2
36.	Hipoglikemia u chorego z cukrzycą; objawy, postępowanie, zagrożenia	2
37.	Hipoglikemia reaktywna - przyczyny, zasady diagnostyki i terapii	2
38.	Szacowana filtracja kłębuszkowa - wzory obliczeniowe; zasady wykorzystania wartości eGFR w praktyce klinicznej	2
39.	Działanie nefrotoksyczne leków. Ostra niewydolność nerek pokontrastowa	3
40.	Podstawy postępowania w ostrych zatruciach; rola monitorowania stanu chorego	3
41.	Stany nagłe w nefrologii: objawy podmiotowe i przedmiotowe, badania dodatkowe, zasady monitorowania, terapia. Wskazania do pilnej dializoterapii	3
42.	Biopsja nerki: wskazania, przeciwwskazania, asysta w wykonaniu badania; interpretacja wyników badań; prezentacja przypadków	2
43.	Prowadzenie bilansu płynowego - zasady, znaczenie praktyczne; wskazania do cewnikowania pęcherza moczowego	2
44.	Interpretacja wyników i leczenie zaburzeń elektrolitowych w odniesieniu do stanu wolemii organizmu	3
45.	Hipernatremia, hiponatremia jako stany zagrożenia życia; przyczyny, rola terapii monitorowanej; prezentacja przypadków	3
46.	Hipokaliemia, hiperkaliemia- przyczyny, objawy, zasady terapii i monitorowania; prezentacja przypadków	3
47.	Hipokalcemia, hiperkalcemia - przyczyny, objawy, zasady terapii i monitorowania; prezentacja przypadków	3
48.	Nadciśnienie tętnicze odporne na leczenie - przyczyny, diagnostyka, leczenie	2
49.	Nadciśnienie wtórne np. nerkopochodne, naczyniowonerkowe	2
50.	Wtórna nadczynność przytarczyc nerkopochodna	2
51.	Czułość diagnostyczna w kierunku chorób występujących rzadko, jak np. amyloidoza, porfirie	2
52.	Mioliza - przyczyny, objawy, diagnostyka, leczenie; prezentacja przypadków	2
53.	Tachykardia i bradykardia jako objawy innych patologii; diagnostyka różnicowa, zasady terapii i monitorowania	2
54.	Chory ze szmerem serca i podejrzeniem nabytej wady serca – zasady diagnostyki, prezentacja przypadków	3
55.	Wskazania do implantacji układu stymulującego serca; rodzaje rozruszników; prezentacja elektrokardiogramów	2
56.	Chory po transplantacji serca; znaczenie terapii monitorowanej	2
57.	Niestabilna choroba wieńcowa, ostry zespół wieńcowy - zasady postępowania	2
58.	Zajęcia praktyczne w pracowni prób wysiłkowych – interpretacja badań	3
59.	Zajęcia praktyczne w pracowni echokardiograficznej – interpretacja badań	3
60.	Zajęcia praktyczne w pracowni tomografii komputerowej- interpretacja badań obrazowych serca i naczyń wieńcowych	2
61.	Zajęcia praktyczne w pracowni hemodynamicznej – interpretacja badań	3
62.	Interpretacja EKG spoczynkowego w stanach patologii; ćwiczenia praktyczne	3
63.	Wskazania do wykonania kardiowersji elektrycznej - ćwiczenia praktyczne w Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej	2
64.	Kaniulacja żył obwodowych i centralnych celem założenia akcesu naczyniowego; nakłuwanie tętnicy celem pobrania krwi na badanie gazometryczne, pomiar OCŻ - ćwiczenia praktyczne w Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej	3
65.	Podstawowe czynności ratunkowe, defibrylacja serca - ćwiczenia praktyczne w Centrum Dydaktyki i Symulacji Medycznej	3
66.	Wskazania do wdrożenia profilaktyki zakrzepowo-zatorowej w migotaniu przedsionków w świetle najnowszych wytycznych; praktyczne zastosowanie skali CHA ₂ DS ₂ -VASc i HAS-BLED; ćwiczenia praktyczne	3
67.	Ocena prawdopodobieństwa klinicznego zatorowości płucnej w oparciu o skale np.Wellsa; ćwiczenia praktyczne	2
68.	Nietypowe przyczyny i objawy choroby niedokrwiennej serca.	2
69.	Chorzy z krańcową niewydolnością serca – przypadki kliniczne, scenariusze kliniczne u chorych po epizodzie ostrej niewydolności serca - prezentacja przypadków, ćwiczenia praktyczne na salach chorych.	3
70.	Serce płucne - przyczyny, objawy, diagnostyka, leczenie. Wskazania do transplantacji płuc; prezentacja przypadków	2
71.	Chory z płynem w worku osierdziowym - diagnostyka różnicowa; terapia	2

72.	Wstrząs - objawy, diagnostyka różnicowa, zasady postępowania	2
73.	Obrzęk płuc - objawy, diagnostyka różnicowa, zasady postępowania; miejsce respiratoroterapii w leczeniu stanów krytycznych	3
74.	Ostre niedokrwienie kończyn - przyczyny, objawy, zasady diagnostyki i leczenia	2
75.	Powikłania wielonarządowe jako objaw uogólnionej miażdżycy- prezentacja przypadków. Angina brzuszna.	3
76.	Limfadenopatia - przyczyny, zasady diagnostyki, wskazania do wykonania badania histopatologicznego	2
77.	Przyczyny niedoborów odporności; zasady postępowania	2
78.	Skazy krwotoczne wrodzone i nabyte; zasady postępowania w skazach polekowych. DIC. Trombofilia.	2
79.	Diagnostyka różnicowa niedokrwistości.	2
80.	Anemia chorób przewlekłych. Anemia nerkopochodna; prezentacja przypadków	2
81.	Diagnostyka różnicowa stanów gorączkowych	2
82.	Posocznica - przyczyny, objawy, diagnostyka, leczenie	2
83.	Zakażenia wewnątrzszpitalne - czynniki ryzyka, działania profilaktyczne, leczenie. Zakażenia krwiopochodne	2
84.	Diagnostyka różnicowa chorób reumatycznych i choroby zwyrodnieniowej stawów	3
85.	Symptomatologia chorób układowych	2
86.	Różnicowanie choroby Leśniowskiego-Crohna i wrzodziejącego zapalenia jelita grubego. Objawy pozapłucne nieswoistych zapaleń jelit. Choroba uchyłkowa jelit.	2
87.	Niealkoholowe stłuszczenie wątroby; marskość wątroby	2
88.	Wodobrzusze - diagnostyka różnicowa; nakłucie diagnostyczne/odbarczające jamy otrzewnowej; interpretacja wyniku badania płynu	2
89.	Zespół wątrobowo-nerkowy	2
90.	Ostry brzuch - przyczyny chirurgiczne i niechirurgiczne; objawy, różnicowanie, diagnostyka, leczenie	2
91.	Zasady przetaczania preparatów krwiopochodnych	2
92.	Dyslipidemia - zasady terapii	2
93.	Rola diety w stanach hiperkatabolizmu; optymalizacja odżywiania dojelitowego i parenteralnego; ćwiczenia praktyczne w planowaniu diet	2
94.	Problem niedożywienia energetycznego i białkowego; niedobory witamin i pierwiastków śladowych; znaczenie leczenia dietetycznego w leczeniu i rokowaniu chorego	2
95.	Współczesna diagnostyka alergologiczna. Analiza i interpretacja testów naskórkowych, prób śródskórnych i skaryfikacyjnych	2
96.	Alergia na leki - postaci kliniczne; anafilaksja, obrzęk naczynioruchowy	2
97.	Osteoporoza. Niedobór witaminy D3 - objawy, przyczyny, leczenie	2
98.	Wole tarczycy - diagnostyka, zasady terapii. Biopsja tarczycy - prezentacja przypadków	2
99.	Choroby przytarczyc - symptomatologia, diagnostyka, leczenie; prezentacja przypadków	2
100.	Niedoczynność przysadki - objawy kliniczne, zasady diagnostyki i terapii	2
101.	Hirsutyzm, ginekomastia- przyczyny, diagnostyka różnicowa	2
102.	Zespoły wielogruzołowe w endokrynologii - prezentacja przypadków	2
103.	Ostra niewydolność nadnerczy wklajająca poważne schorzenia innych narządów - zasady rozpoznania, postępowanie; prezentacja przypadków	2
104.	Zasady terapii nadciśnienia tętniczego w ciąży	2
105.	Zasady terapii cukrzycy w ciąży	2
106.	Nowotwory układu krwiotwórczego. Aplazja szpiku	2
Razem liczba godzin:		240

Samokształcenie

1.	Poszerzenie wiedzy poprzez wyszukiwanie i zapoznavanie się z aktualnymi informacjami dotyczącymi tematyki przedmiotu w oparciu o dostępne źródła (internet, czasopisma, książki, bazy danych biblioteki).
2.	Ugruntowanie wiedzy poprzez samodzielną analizę literatury, korzystanie z internetu, czasopism naukowych, książek, baz danych biblioteki
3.	Możliwość uczestnictwa w pracach Studenckiego Towarzystwa Naukowego

Zgodnie z Regulaminem Studiów SUM w Katowicach przy zaliczeniu na ocenę i egzaminach stosuje się następująca skalę ocen:

OCENA	SŁOWNIE
5	bardzo dobry
4,5	ponad dobry
4	dobry
3,5	dość dobry
3	dostateczny
2	niedostateczny

KRYTERIA OCENIANIA:

1. Ocena **bardzo dobra (5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu bardzo dobrym
2. Ocena **ponad dobra (4,5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu ponad dobrym
3. Ocena **dobra (4)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia
4. i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dobrym
5. Ocena **dość dobra (3,5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dość dobrym
6. Ocena **dostateczna (3)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dostatecznym

ZALICZENIE - student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce.

Literatura podstawowa

1.	Interna Szczeklika 2016. Podręcznik chorób wewnętrznych. Red. A.Szczeklika. Wyd. Medycyna Praktyczna 2016
2.	Choroby wewnętrzne 2016 – kompendium. Red. A.Szczeklika, P.Gajewski. Wyd. Medycyna Praktyczna 2016
3.	Diagnostyka internistyczna. Red. J.Tatoń, A.Czech. Wyd. PZWL 2005
4.	Diagnostyka różnicowa objawów chorobowych. F. Kokot. Wyd. PZWL 2007
5.	Atlas EKG. Red. R. Baranowski, D. Wojciechowski. Wyd. Via Medica 2012
6.	Stany nagłe. T. Hryniewicz. Wyd. Medical Tribune Polska, 2014

Literatura uzupełniająca

1	Macleod's diagnoza kliniczna. A. Japp, C. Robertson. Edra Urban & Partners 2015, wyd I
2.	Badanie kliniczne. T. Brodniewicz. CeDeWu 2015 wyd I
3.	Objawy chorób wewnętrznych. A. Doboszyńska, A. Olszewska, L. Rudnicka. PZWL 2013
4.	The Merck manual. Objawy kliniczne. Praktyczny przewodnik diagnostyki i terapii. Red. R.S. Porter, J.L. Kaplan, B.P. Homeier. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2020
5.	Wielka interna - nefrologia. M. Myśliwiec Wyd. Medical Tribune Polska, 2009
6.	Wielka interna - gastroenterologia cz.1 i cz.2. A. Dąbrowski. Wyd. Medical Tribune Polska, 2010, 2011
7.	Wielka interna - pulmonologia. cz.1 i 2. A. Antczak Wyd. Medical Tribune Polska, 2010
8.	Wielka interna - reumatologia. M. Puszczewicz Wyd. Medical Tribune Polska, 2016
9.	Wielka interna - diabetologia. D. Moczulski Wyd. Medical Tribune Polska, 2010
10.	Diabetologia Praktyczny Poradnik. Strojek K. Termedia Wydawnictwo Medyczne: Wydanie III. Poznań, 2014.
11.	Postępowanie w stanach nagłych i szczególnych u chorych na cukrzycę. Wierusz-Wysocka B., Zozulińska-Ziółkiewicz D. Via Medica. Wyd 2. Gdańsk 2010.
12.	Kardiologia kompendium 2016. Red. G. Opolski. PZWL 2016
13.	Wady serca u dorosłych. M. Olszowska, Termedia Wydawnictwa Medyczne 2011
14.	http://www.ptkardio.pl/Wytyczne-278
15.	Hampton JR: 150 problemów EKG wyd. polskie red. Salomon P.

	Elsevier Urban& Partner, Wrocław 2010, wyd.1
16.	Elektrokardiografia dla lekarza praktyka. T. Tomasik, A. Windak, A. Skalska, J. Kulczycka-Życzkowska, J. Kocemba, Vesalius 1998
17.	Endokrynologia ogólna i kliniczna Greenspana 2011. Red. A. Lewiński. Wyd. Czelej. 2011
18.	Endokrynologia kliniczna 2012. Red. A. Milewicz. Wyd. Polskie Towarzystwo Endokrynologiczne 2012
19.	Czasopisma: Medycyna Praktyczna Medycyna po Dyplomie Polskie Archiwum Medycyny Wewnętrznej